

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Intsructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

Caput I. Invitatur Pœnitens ad Confessionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](#)

CAPUT I.

Invitatur Pœnitens ad Confessionem.

Si quis ex eorum numero tuba furca constitutus laqueo in collum injecto jam jam ultimum experietur supplicium, nihil ipsi accidere posse optatius, quam si liceret vitam servare. Quod si inspectatus ad volaret nuntius, qui non modo condonata pœna gratiam assertet captivo, verum etiam eum à Principe filij loco adoptatum, inque regni heredem electum esse denuntiaret, difficulter fidem daret affirmanti; imo, si crederet, grande foret periculum, ne vitam, quam reliquit carnifex, eidem immodicum eriperet gaudium. Si parva magnis licet componere, & temporalia aeternis, hoc ipsum in peccatore facta operatur Confessio; is enim ex infelici reorum conditione, & mancipiorum, condemnatus, ut perpetuum fieret Sathanæ ludibrium, subito ac in momento ad dignitatem filij DEI evenerit. Major longè est ista felicitas, quam Iosephi Ægyptij, cùm ex carcere detraictis vinculis eductus in regio throno collocaetur. Summa quoque cum admiratione hoc loco id ipsum spectatur. Misit Rex & solvit eum & non sufficerat istud. Constituit eum Dominum dominus sua, & Principem omnis possessionis sua. Gen. 41. Forsan non satis perspexit, quantum malum sit vivere in statu pec-

cati mortiferi, cuius ego tibi suo tempore fusiorem declarationem dare non intermittam. Interea scire te hoc velim. Peccatum mortale summum ac maximum est malum omnium, summa execratio & extrema infelicitas, quod animalibus nostris potest accidere. Estque homo multò miserabilior lethali crimen oneratus, quam si à dæmonibus, quotquot in inferno ardent, torqueretur. Exiguum foret, si in monstrum transformaretur in comparatione illius mali. Mitis, cùm audis regem Nabuchodonosorem in bovem transmutatum, Tiridatem Armenia Regem porecum induisse. Nihil hæc sunt, si conferantur cum ijs, quæ in anima peccatoris cernuntur. Hic enim instar diaboli est, ut meritò de horum aliquo illud Salvatoris asseri possit: *unus ex vobis diabolus est. Ioan. 6.* Quia uti explicat S. Thomas, diabolus est, creaturam rationalem mortali peccato implicatam. Si cui libera daretur eleo te ipsum ad inferos præcipitandi sine culpa, aut quamprimum in cælum concendi potestas offerretur cum peccati macula, nemo esse deberet cum D. Anselmo, qui non animosè decerneret atque exclamaret: malo peccati expressubire inferni rogum, quam cum peccato in cælum concendere. Sed quid cum Anselmo dixi? quando Ecclæsi-

CAPUT PRIMUM.

4
clesiasticus disertè pronunciat de cul-
pa: utilis est potius infernus quam illa Cap.
28. Neque mirum est, quia malum
penitentia oppositum & repugnat voluntati
creature, malum vero culpæ voluntati
Creatoris. Tu nunc aestima, qua-
nis hic possit institui comparatio.

Ex altera vero parte, quis assequi po-
test excellentiam Gratiae, per quam effi-
cimur filii adoptivi Dei? Tantum bo-
num est divina gratia, ut minimus gra-
dus supereret omnem nobilitatem, sapi-
entiam, pulchritudinem, potentiam, sa-
nitatem, divitias, & quidquid unquam
universi possidebant homines, imo quid-
quid Angelicæ proprium est naturæ. Ut
ad eam, si importaret pro consequenda mini-
ma gratia portione, everti hanc mundi
machinam, cælorum orbes dissolviri,
& universæ naturæ opera destrui, nihil
facienda esset hæc jactura. Plus dicam:
justificatio, per quam gratia animabus
nostris infunditur, antecellit omnia o-
pera naturæ, quæ procedunt ab Omnipotenti
divina, & præstantius opus Deus
producit, quando peccatorem con-
vertis ad penitentiam, quam cum stel-
lis se se mouendi indidit virtutem, sole
stabilit, universum hoc procreavit; imo
si post quodvis sæculum novum pro-
duxisset mundum. Non est digna pon-
deratio continentis anime Ecol. 29. Nul-
lum ex cogitari potest pretium, quod
æquale sit Anima Justi. Quid nunc
tibi viderur de felicitate illius, qui ex
summa miseria ad talum statum conten-
dit?

Pone tibi ante oculos duo hæc

extrema: Peccatum: & considera atten-
tè, tum illud confer cum Gratia, ac per-
pende differentiam, quo expenso facilè

intelliges, quanta nobis ex sacramen-
ti Confessione proveniat utilitas, qua-
interveniente efficitur grande opus Ju-
stificationis. Miraberis & præ suppo-
re te ipsum non capies, quod etiamnam
inveniantur peccatores, qui tardadmo-
dum ad sacram accedant Confessionem,
suisque malis indormiant, veluti irratio-
nalia pecora, quibus jucundius est vol-
laturi in sordibus, quam auro incuba-
re strato. O! Quam justas causas Deus
habet huic hominum generi per Sopho-
niam comminandi: Visitabo super omnes
desertos in fæcibus suis. Cap. 1. Quod si
autem justificatio jam precessisset, non
tamen idcirco suo fructu carebit Con-
fessio, nam gratia illa, cujus vel mini-
mum gradum adeptus es, identidem no-
va capit incrementa & robosur. Quia
justus est, justificetur ab uno. Apoc. 12:

Sine proinde te manu duci ad unum
salutare Sacramentum. An cum te ad
Confessionem invito, videor tristitia
ta subjecere carnificinæ & in vobis proficer
& spondeo, te in immensos divinis be-
neficisiorum thesauros introducendum, et
quo affatim tibi licebit tuam diutinu-
tiam. Non te exterrant voces illæ:
Examen, dolor, propositum, statim
puerorum more: quiconcubita larvæ
læ contremiscere, & pedem referte. Par-
lege & clara intelliges. Si placet media-
cem sequi, manifestum fiet tibi, quid
terra ista promissa non modò non de-
voret suos habitatores, sed etiam viam
conferat, mæque ex petra largiter pro-
fundat, hoc est, ipsæ dolor summan-
pariat voluptatem, qualém nunquam
mundi Amatores intta suam Ægyptum
degustarunt.

Caput